

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

قوه قضائیه

مرجع تصویب: قوه قضائیه

شماره ویژه نامه: ۸۱۲

دوشنبه، ۶ مهر ۱۳۹۴

سال هفتاد و یک شماره ۵۵۳

آیین‌نامه اجرایی احراز عنوان ضابط دادگستری

شماره ۹۰۰۰/۴۶۹۸۹

۱۰۰/۱۳۹۴

جناب آقای سینجلی جاسبی

رئیس محترم هیأت مدیره و مدیرعامل روزنامه رسمی کشور

تصویر آیین‌نامه شماره ۹۰۰۰/۴۶۹۸۸/۱۰۰/۱۳۹۴ مورخ ۱/۷/۱۳۹۴ ریاست محترم قوه قضائیه با موضوع «آیین‌نامه اجرایی احراز عنوان ضابط دادگستری» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل دبیرخانه قوه قضائیه - محسن محدث

آیین‌نامه اجرایی احراز عنوان ضابط دادگستری

در اجرای تبصره ۲ ماده ۳۰ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ و اصلاحیه آن و به پیشنهاد وزیر دادگستری، «آیین‌نامه اجرایی احراز عنوان ضابط دادگستری» به شرح مواد آتی است:

فصل اول - تعاریف

ماده ۱. واژگان به کار رفته در این آیین‌نامه به شرح زیر می‌باشد:

الف - ضابطان دادگستری: کلیه فرماندهان، افسران، درجه‌داران نیروی انتظامی آموزش‌دیده، مقامات و مأمورانی که به موجب قوانین خاص در حدود وظایف محلول شده ضابط محسوب می‌شوند.

ب - کارت ویژه ضابط دادگستری: کارتی است متحدد الشکل که حاوی عکس و هویت، شماره شناسائی اختصاصی، حوزه محل اشتغال و تاریخ صدور و اعضاء دادستان می‌باشد و معرف آن است که صاحب کارت، مجاز به انجام وظایف محله به عنوان ضابط دادگستری می‌باشد.

پ - دوره‌های آموزشی: مجموعه آموزش‌هایی است که برای کسب مهارت‌های لازم و انجام وظایف قانونی برای ضابطان دادگستری برگزار می‌شود.

ت - دادستان عمومی و انقلاب حوزه قضائی شهرستان.

ماده ۲. فرماندهان و افسران و افسران و درجه‌داران نیروهای انتظامی با یک برنامه‌ریزی تعیین شده از سوی فرمانده نیروی انتظامی هر حوزه قضائی جهت احراز عنوان ضابط دادگستری باید به دادستان و در بخش‌ها به رئیس حوزه قضائی بخش معرفی گرددند تا دوره‌های آموزشی تعیین شده را طی نمایند و کارت ویژه ضابط دادگستری را درصورتی که واحد شرایط مقرر در ماده ۳۰ قانون مذکور باشند، دریافت کنند.

ماده ۳. مأمورانی که گزارش آنان به موجب قانون به منزله گزارش ضابطان دادگستری است از قبیل مأموران شهرداری و مأموران جهادکشاورزی و همچنین مأمورانی که در قانون صراحتاً به ضابط بودن آنها اشاره شده، اما قانوناً تکالیفی مشابه ضابطان دادگستری به آنها

پرشکی، مشمول این آیین‌نامه نبوده و حسب مورد مشمول قوانین خاص خود می‌باشد.

ماده ۴۵. نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است به تعداد کافی برای انجام وظایف مربوط به امور ضابطان افراد واحد شرایط مورد نیاز را تأمین و در اختیار یگانهای تابعه در استانها و شهرستانهای سراسر کشور قرار دهد. دادستانهای حوزه‌های قضائی مرکز استانها موظفند هر شش ماه یک بار وضعیت ضابطان، کمبودها و نیازهای آنان را برای انکاوس به فرماندهی نیروی انتظامی و سایر مراجع ذیربط به دادستان کل کشور اعلام نمایند تا در جهت هماهنگی و پیگیری لازم اقدام نمایند.

فصل دوم: آموزش

ماده ۵۰. معاونت منابع انسانی قوه قضائيه دوره‌های آموزش خاص ضابطان دادگستری را با لحاظ اهداف ذيل طراحى مى‌نماید:

۱- ارتقاء دانش حقوقی.

۲- توانمندسازی و افزایش مهارت شغلی.

۳- کمک به افزایش سطح کيفي مرحله کشف جرم در نظام دادرسي كيفري.

۴- کمک به سرعت و دقت در رسيدگي هاي كيفري.

۵- آموزش مهارت‌های رفتاری از قبیل رعایت حقوق شهروندی و کرامت انسانی اشخاص.

۶- آموزش سامانه مدیریت پرونده قضایی (سمپ) در زمینه ورود اطلاعات و مکاتبات مکانیزه با مراجع قضایی.

ماده ۵۱. از طریق دوره‌های آموزشی مربوط دانش آموختگان باید به توانایی‌های لازم از جمله موارد زیر نائل گردد:

۱- شناخت موضوعات مهم و اساسی حقوق کيفري ماھوي.

۲- شناخت موضوعات مربوط به صلاحیت و تشکیلات سازمان‌های کيفري.

۳- توانایی تشخیص نحوه تفکیک جرایم مشهود از غیرمشهود.

۴- تشخیص نوع وظایف و اختیارات آنها در جرایم مشهود و غیرمشهود.

۵- توانایی تشخیص مسئولیت‌های کيفري و مدنی ناشی از اعمال زبان‌بار ضابطان.

۶- توانایی و شناخت لازم جهت همکاری و تعامل با سایر مراجع قضائی در امور کيفري.

۷- شناخت ادله اثباتی جرم و آثار آن.

تبصره - تعیین مواد درسی و سرفصل‌های آموزشی به عهده معاونت منابع انسانی قوه قضائيه مى‌باشد.

ماده ۵۲. آموزش ضابطان نظامی و صدور کارت برای آنان، براساس آیین‌نامه موضوع تبصره ماده ۴۰۴ قانون آیین دادرسی کيفري مصوب ۱۳۹۲ است.

ماده ۵۳. دادستان مکلف است به طور مستمر دوره‌های آموزش حین خدمت را جهت کسب مهارت‌های لازم و ایفاء وظایف قانونی برای ضابطان دادگستری برگزار نماید. دادستان مى‌تواند دوره‌های آموزشی ضابطان را به معاونت منابع انسانی قوه قضائيه واگذار نماید.

ماده ۵۴. هریک از دستگاهها، در موارد مصرح قانونی، ضابطان خاص خود که وثاقت و مورد اعتماد بودن آنان براساس قوانین و مقررات تعیین صلاحیت شغلی کارکنان، مورد تأیید باشد را تعیین و جهت آموزش اولیه به دادستان معرفی مى‌نماید.

تبصره - با توجه به محدود بودن تعداد ضابطان خاص، محل آموزش آنان مى‌تواند به صورت متتمرکز در تهران یا مراکز استانها باشد.

ماده ۵۵. معاونت منابع انسانی قوه قضائيه مى‌تواند برای کسانی که به معرفی دادستان، به صورت حضوري و یا مجازی در برنامه آموزشی ضابطان شرکت و در آزمون مربوط نمره قبولی کسب نمایند، گواهی گذراندن دوره آموزش و قبولی در آزمون صادر نماید.

ماده ۵۶. مرجع آموزش ضابطان دادگستری مى‌تواند به کسانی که در برنامه آموزشی ضابطان شرکت کنند ولی نمره قبولی کسب ننمایند، دو ماه مهلت دهد تا خود را برای آزمون مجدد آماده کنند و در صورت قبولی، گواهی گذراندن دوره آموزشی و قبولی در آزمون صادر نماید و در صورت عدم قبولی باید به دستگاه متبوع آنان اعلام گردد یا از ضابط بودن آنان صرف نظر شود و یا حداقل پس از یکسال در صورت احراز آمادگی جهت آزمون (سوم) معرفی شوند.

فصل سوم: صدور کارت ویژه ضابط دادگستری

ماده ۵۷. صدور کارت ویژه ضابط دادگستری منوط به دریافت گواهینامه گذراندن دوره آموزشی و تأیید دادستان خواهد بود.

ماده ۵۸. نمونه متحددالشكل کارت ویژه ضابط دادگستری توسط دادستان کل کشور تهیه و به دادسراهای کل کشور ابلاغ خواهد شد.

ماده ۵۹. مدت اعتبار کارت ویژه ضابط دادگستری از تاریخ صدور سه سال است. سازمانهای متبوع ضابطان برای تمدید کارت مذکور، باید حداقل دو ماه قبل از انقضای اعتبار آن، تعویض و تمدید اعتبار آن را به مرجع صادرکننده پیشنهاد تا کارت جدید صادر شود.

تبصره ۱. تمدید کارت مذکور منوط به شرکت ضابطان در دوره‌های آموزشی حین خدمت و قبولی در این دوره مى‌باشد.

تبصره ۲. در صورت انتقال ضابط از یک حوزه قضایی به حوزه قضایی دیگر، استمرار انجام وظایف ضابطی متوجه به تأیید دادستان و صدور کارت مذکور در حوزه جدید خواهد بود.

ماده ۱۵۵. چنانچه ضابطانی که برای آنان کارت ویژه ضابط دادگستری صادر گردیده، قادر شرایط قانونی گردد، به تشخیص دادستان و پس از تأیید رئیس کل دادگستری استان نسبت به ابطال کارت آنان اقدام خواهد شد.

تبصره . کارت مذکور در مواردی از قبیل بازنیستگی، فوت، اخراج، از دست دادن صلاحیت (حسب نظر سازمان متوجه) و یا تغییر سمت و انتصاب ضابطان در مشاغلی که بنا به تشخیص سازمان متوجه نیازی به ضابط بودن آنان نباشد، باید توسط سازمان متوجه اخذ و جهت ابطال به دادستان تحويل گردد.

فصل چهارم - مسائل اجرایی

ماده ۱۶. در راستای تحقق کامل اهداف قانونگذار و همچنین به منظور ایجاد هماهنگی و فراهم کردن زمینه اجرای دقیق و صحیح این آیین نامه، واحد نظارت و ارزیابی آموزش ضابطان دادگستری در دادستانی کل کشور تشکیل خواهد شد. دادستان کل کشور مکلف است با همکاری نیروی انتظامی و نهادهای مریوط به ضابطان خاص سالانه گزارشی از فعالیتها و اقدامات انجام شده و اثربخشی آن تعییه و به رئیس قوه قضائیه ارائه نماید.

ماده ۱۷. مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه با هماهنگی دادستان کل کشور و دستگاههای مریوط و رعایت ملاحظات حفاظتی و امنیتی، بانک اطلاعات ضابطان دادگستری را به گونه ای که مقامات قضائی مرتبه با ضابطان بتوانند به آن دسترسی داشته باشند در سامانه پرونده قضائی (cms) پیش بینی و ایجاد می نماید.

تبصره . ارسال اطلاعات، گزارشها و مکاتبات ضابطان دادگستری با مراجع قضائی با هماهنگی سازمان متوجه، از طریق این سامانه انجام خواهد شد.

ماده ۱۸. به منظور رعایت ملاحظات حفاظتی و امنیتی مراحل معرفی و صدور کارت ضابطان دادگستری، دادستان کل کشور با همکاری دستگاههای اطلاعاتی و امنیتی نظیر وزارت اطلاعات، پلیس اطلاعات و امنیت نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، پلیس فضای تبادل اطلاعات (فتا)، پلیس مبارزه با مواد مخدر و با هماهنگی دستگاههای متوجه آنان، در چارچوب قوانین و مقررات جاری و مفاد این آیین نامه، دستورالعملی که تأمین کننده جنبه های حفاظتی و امنیتی امور ضابطان و دستگاههای متوجه آنان باشد، تعییه و به رئیس قوه قضائیه پیشنهاد می کند تا پس از تصویب براساس آن اقدام گردد.

ماده ۱۹. هزینه دوره های آموزشی نظیر حق التدریس، تعییه و تکثیر منابع درسی و همچنین وسایل کمک آموزشی، بنا به پیشنهاد دادستان کل کشور و معاونت منابع انسانی قوه قضائیه در اجرای ماده ۵۶۷ قانون آیین دادرسی کیفری، مصوب ۱۳۹۲، همه ساله جهت درج در بودجه کل کشور از طریق معاونت راهبردی قوه قضائیه اقدام می شود.

ماده ۲۰. نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه بعده معاون اول قوه قضائیه است. چنانچه مقامات قضائی و یا دستگاههای ذیرپیش در خلال اجرای این آیین نامه با موارد اختلافی، مبهم و یا مسکوت مواجه گردد که مستلزم اصلاح آیین نامه باشد، موضوع را به معاون اول قوه قضائیه منعکس و مقام مذکور عنده لزوم مراتب را در اجرای تبصره ۲ ماده ۲۰ قانون آیین دادرسی کیفری، مصوب ۱۳۹۲ به وزیر دادگستری اعلام می کند.

ماده ۲۱. این آیین نامه در ۲۱ ماده و ۶ تبصره در تاریخ ۳۱/۶/۱۳۹۴ به تصویب رئیس قوه قضائیه رسید و از تاریخ تصویب لازم الاجراء است.

رئیس قوه قضائیه - صادق آملی لاریجانی